

Kronika gospoda Urbana.

Iz leta 1813. — F. S. Finžgar.

(Dalje.)

30. avgusta. Sladka kaplja v grenki kelih. Ko je Bog ob vesoljnem potopu videl, da je hudobija ljudi velika na zemlji, je bil s srčno žalostjo presunjen. A vendar se je v morju greha našel človek, ki je dosegel milost pred Gospodom. To mi razodenejo Mozesove bukve in mene je sram, da sem bil tako malodušen. Hudobijo vidimo, ker se šopiri, čednost se skriva in je ne vidimo. Danes krog enajste dopoldne me pokliče cerkvenec, češ, da en vojak čaka na izpoved. Ob enajstih — in vojak. Verjeti nisem mogel in bal sem se. Priporočil sem se Bogu in sem šel. Potoma sem mislil: Le kako ga bom izpovedoval, ko ne znam jezika. Ko pridem v zakristijo, je klečal vojak tamkaj in me čakal. Primaknem stol, dvignem roko za blagoslov. Tresla se mi je. Vojak me vpraša, če razumem — o ti moj Bog — hrvaško! Začel je — izpovedal se je tako ginljivo, da sva nazadnje oba jokala. Prosil je za sv. obhajilo. S čelom se je dotaknil tal pred sv. zakramentom in po obhajilu je molil skrušen na tleh, da sem šel sam vase in sem se vprašal s strahom: Kako bo na sodnji dan, ko bova stala pred Bogom — jaz duhovnik — in on vojak. Počakal sem ga in ga povabil na kurjo juho za zajtek. Kaj je ta mož prestal in doživel! To je debela knjiga. Te ne bom pisal jaz. Ampak nekaj drugega moram zapisati: To je mož — vere — prave, žive vere. Potožil sem mu, nič se ga nisem bal, kako nas tare kontribucijon, koliko je

nedolžne krvi prelite, kako se bliža lakota — ljudje že pesmi skladajo: na polju bo rastle praprota, za mizo bo sedla lakota — in tega vsega je kriv eden — Napoleon nisem upal izreči. Vojak je srebal juho, pogledal večkrat čez žlico vame in njegove oči so bile take, kakor matere, ko popiha jokajočemu otroku bedenček, kamor ga je pičil komar. Ko je pojedel, si je navihal velike brke, se mi nasmehnil in dejal: »Kaj se bojite, maloverni? Ali ne veste, da še las ne pade z vaše glave brez volje nebeškega Očeta?« Nato si je spet vihral brke in se smehljaj. Spočetka sem osupnil, nato me je pa pravzaprav vse skupaj ujezilo, kakor da bi sam ne vedel teh besedi, in že sem pripravil odgovor. Ali vojak me je prehitel: »Takole je: Da zemlja rodi, jo moraš razrezati s plugom; da otroka vzgojiš, ga moraš okrcati s šibo. Da je bil svet odrešen, je tekla nedolžna božja kri — in sedaj teče kri in tečejo solze — in ne bodo zastonj. Napuhnjeni bodo ponižani — potrti bodo povišani. In če je on začel — cesarjevega imena tudi vojak ni hotel imenovati —, dovršil bo tistile —« pokazal je s prstom kvišku, vstal, se zahvalil in šel. — No, čakajte, ljudje moji, v nedeljo vam v pridigi povem, kaj je vera. Bog ga blagoslovi moža.

31. avgusta. Danes je prišel ta vojak zopet. Eno malo sem se ga zbal, češ, morda mu spet diši kurja juha. Kakor da bi jo imel jaz vsak dan. Bil